

רמדאן נעלם בכלא אל חיאם

מצבו הכריאותי של סלימאן רמדאן, העצור בכלא אל חיאם, מידרדר. הוא וחבריו לא זכו לביקור כבר שמונה שנים. ישראל מתנערת מאחריות

מאת עמירה הס

ק דיעות מראות היו בני הנעשים שראו באחרונה את סלימאן רמדאן, בן ה-33. מצבו הכריאתי מידרדר. אפשר ויאלצו לרדת את כל רגלו השמאלית, 13 שנה לאחר שהלק ממנה נבדח בגיתות, כבית חולים ישראלי. טיפול רשאי לקי במשך תנאי המעצר קשים מנשוא בכלא אל חיאם שברום לבנון, לא אפשר את הולמו השלמה של רמדאן, וככל הנראה חדרה הנגרמה והי שטסה כנרם.

מספחת רמדאן, שהיה בבעלותו, שמעה על הדידרות במצבו כנרם מפי חבריו ששהו ביוני מאי תו בית כלא, במסגרת עסקת החליפין שעשתה ישראל עם החובאללה במסגרת להחזרת גופות של החייל איתמר אליה. בעשרת החדשים שקימו לשחרורם, נטלו ביקורי המשפחות הצלב האדום ככלי להפעלת לחץ על החובאללה להסכים לעסקת החליפין. ככלל בתחושת האין אונים העוד היכולת לעזור לבנון, מת האב ביולי 1998.

ברצועת הביטחון בישראלית הלק והתבסס הכלא שבו עצור סלימאן רמדאן, מאז 1985, בלא מססט, במובלעת המשוחררת מכל מחויבות לסטנדרים בינלאומיים של זכויות וביטחון החציר וחובת הכלא וסבל בקדי ציבורית ישראלית עקבית. לפחות 11 בני אדם מתו כאל חיאם באותה תשוקה, אם כשל עדיניים קשים מנשוא, אם כשל הגנה ישראלית.

המקרה האיש של רמדאן שופך אור לא רק על המתרחש בביתו של סלימאן רמדאן, אלא גם על ריחוק שמנהלים, בתרשים האחרונים, הגנדה לזכויות האזרח המוקד להגנת הפרט עם רשויות הביטחון. הריחוק מתמקד בשאלת האחריות על מתוק הכיאה ורובא מה - שלומו של רמדאן.

למרות ריחוקם עקשניים על נוכחות המעורבות ישראלית ישירה בניהול הכלא ובחקירתו בו, לפחות עד 1988, פרמליטי, כלא אל חיאם שברום רצועת הביטחון הישראלית, 10 ק"מ צפונית למתולה, מנהל על ידי צבא רדום לבנון.

139 הכלואים כאל חיאם (נכון לפספטמבר 1998), מחוקים בלא שהעברו למשפט, בלא שראו עורכי דין ובלא שבמלגה הקומבינטיבית הלבנונית. כ-16 בספטמבר 1985 הוא נתפס באחד הצבאיים. תל אביב אדרי שהם, הפרקליט הצבאי הראשי, מגי לה התמסרות רבו בנחשורת סטייסיס לרמדאן. ואך מנע, בלשונו של הפציר, מרוב עובדות מוצקות, אך משום שרמדאן מעולם לא העמיד לידו, והודי מוח המספחות מתייבט להקפיד על תקנות מייחליות. וכך כתוב שהם לחסר מלג, עוקבת ריני של רמדאן, מחוקי להגנת הפרט: "זהו במלגה הקומבינטיבית. השתנה במספר מועדים, לרבות ידי קטישות על מפקדות גדולות במדינת עין ובחוקיה של ישראל, שבה נרדו חיילי צה"ל.

שהם אינו מפרט במכתבו את התאריכים והמיקומים שבהם בצעו הפעולות המיוחסות לו. מכתבו הפציר הוא תשובה לשתי בקשות של עוזר פלג מיילי לשחרר ארבעה מפרשי הכלואים בלא משפט כאל חיאם נכרם שני קטינות, ובמקביל, לאפשר לה לקיים בקודם כמעצר. פלג שלחה את הבקשות, לאחד שקיבלה ממשפחות הארבעה את ידי פרי הכח לייצג את בניהן. "ככל הירדע לנו, מק רים וכתב הפציר ב-19 באוגוסט 1998, "ארבעת התצורים שנוכחי במכתבן מעורבים בפעולות הדין נגד גדול וצה"ל, אחד מהם אינו עם דם על הידיים רמדאן... אלה הפרטים שהעברו אלינו מלשבת מתאם פעולות המפילה לבנון... (פעולותם של

הארבעה) מסכת את שלומם של החיילים האחרים שהיו מעורבות זו, נעצור הארבעה על ידי אנשי צה"ל והובאו לכלא אל חיאם". כשעטים 7-1 למכתבו מסביר הפציר למלג מדוע אין ביכולתו להיענות לבקשתו: "כלא אל חיאם הוא מתוק מעצר לבנוני, אשר מנהל על ידי אנשי צה"ל ללא נוכחות של חיילי צה"ל במתקן, ומכליל שחקי מדינת ישראל חלים בו. מאחר שברום רים וכתב הפציר ב-19 באוגוסט 1998, "ארבעת התצורים שנוכחי במכתבן מעורבים בפעולות הדין נגד גדול וצה"ל, אחד מהם אינו עם דם על הידיים רמדאן... אלה הפרטים שהעברו אלינו מלשבת מתאם פעולות המפילה לבנון... (פעולותם של

ההולטון של רשויות צה"ל הוא במסכת... למי סב דיעתנו, כללי והכלא זה כי מבשרים ישראלים אינם מרשים לבקש בו. לאחד הוא, אין במסכתו להודות לאפשר את ביקורן במתקן". עוד כתב הפציר כי "אבקש להחזיר, כי אירונ הצלב האדום מקיים ביקורים לעיתים בכלא אל חיאם, הכללים מיקח על תנאי הכליאה ושלומם של העצירים". רמדאן, כשאר עצורי אל חיאם, לא ראה את משפחתו ולא וכה לביקורי הצלב האדום בין השנים '87-'95. אחד כך, בין 1985 לספטמבר '91 לחילי '98. יוסף אלגוי ריחוק (הארץ, 12.4) כי ישראל טענה לא לפי ני הצלב האדום, שאת ההחלטה להאטיק את ביקור ר גציוני בכלא קיבל הנגדל אנטוואן לאחד, מסק

צה"ל. אך הדריעה שפרסמה מוכנת הדיעות הצבאיות, כתב אלגוי, צוטט לאחד שאמר "כי השעיית אינם מרשים לבקש בו. לאחד הוא, אין במסכתו להודות לאפשר את ביקורן במתקן". עוד כתב הפציר כי "אבקש להחזיר, כי אירונ הצלב האדום מקיים ביקורים לעיתים בכלא אל חיאם, הכללים מיקח על תנאי הכליאה ושלומם של העצירים". רמדאן, כשאר עצורי אל חיאם, לא ראה את משפחתו ולא וכה לביקורי הצלב האדום בין השנים '87-'95. אחד כך, בין 1985 לספטמבר '91 לחילי '98. יוסף אלגוי ריחוק (הארץ, 12.4) כי ישראל טענה לא לפי ני הצלב האדום, שאת ההחלטה להאטיק את ביקור ר גציוני בכלא קיבל הנגדל אנטוואן לאחד, מסק

אינטרנשוניל, שהפיץ בתחילת החדש מסכת בהל בענייניו של רמדאן. במכתבו זה הוא מזכיר כי רמי ראו עונה בהצלחה ובמכתב השמל, אחת משימות העיניים הדורעות של המתקן.

7-2 באוקטובר מיהיה פלג וכתבה בשנית לתאל שהם נוכח הפרטים שנוספו על מצב בדיאר תו, היא ביקשה ממנו לפעול למען שחרורו מהכלא, ולאפשר לה לבקר אותו. גם היא וגם האגודה לדי כריות האזרח רדחת בתוקף את הקיטוק הרשמי של פיו, ישראל וצה"ל אינם אחראים על הגעשה כאל חיאם.

7-2 באוגוסט השנה כתב עוזר חי קידר, מהאגודת ה, מכתבו לאודי לוביני, מתאם פעולות הממשלה לבנון. במכתבו הוא הביע "אגה עמוקה מהפדת זכויות אדם בסיטיות של העצירים" ומבקש לאפשר לאגודה לבקר בכלא, כדי לעמוד מקרוב על מצב העצירים. "לישראל אחריות מוספית ומסרית לנו עשה בו, כמו גם להגעה בשטח רדום לבנון כולו. רדי מה כי אין חולק על כך שלכחות צה"ל, השודים בדרום לבנון, יש את השליטה האפקטיבית על השטח. רבו זה אין עולה בדרות מהחלטת ועדת השירים לענייני ביטחון לאומי מיום 1.4.98, שבה אומצה ישי ראל את החלטת מועצת הביטחון של האו"ם 425 במרס 1978, ולקראת לישראל להסיג את כוחותיה מכל השטח הלבנוני... לישראל ולכוחות צה"ל של- סה ומדת על כוחות צה"ל. כך עולה ממסכת הביטחון מיום 26.4.96, שנוכח בעקבותו במצע "עניני זכויות" נציגי ישראל בוועדה, על פי מסכת התבנות, אי מייצגים את צה"ל בדיני הודעה. כתוצאה מש ליטתה של ישראל בשטח רדום לבנון ובכוחות צה"ל הפועלים שם, אחראית היא לקיום ריני המלחמה ול" שמידיה על זכויות האדם, על פי מחויבותה למספט הבינלאומי".

לדברני מסר ליקיר את התגובה הרשמית של ישראל, במסכת שהגיע ב-13 באוקטובר: "מתקן רמי עצה כאל חיאם מנהל על ידי צה"ל בלבד, ללא נר כחה צה"ל, וביקורי ישראלים בו מסורים על פי כללי הכלא, כאשר לגיטימים המשפחים המופיעים במכתבו תל, מאחר שצה"ל הוא רבושא באחריות לפעוליות ההגנה לאזור הביטחון, אני ממליץ שתפנה בענייניו לרשויות המשפטיות של צה"ל". אלו, כאמור, רמקתם בינתיים בעמדה כי אין במסכת תו להודות והימים על ביקור של עורכי דין ישראל לים במתקן.

במסכת '91 שוחזר 51 עצירים מהכלא, בה מדה להתודות מנותייהם של חילי צה"ל, החמים כל שידר ויוסף מינק. בינוי האחרון בוצעה, כאמור, עסקת החליפין האחרונה. לפי הריחוקים בעיתונות, גדול עודם תושבים שמונעים במסכות של צה"ל, או מעביר מידע עליהם. לפני שנה, למשל, גדול עצה ירד לבנון בן 12, בחשד שהעביר מסעני גד לרדע עת הביטחון. הלה העביר לחקירת צה"ל כאל חיאם. משפחות צה"ל נבנסת לישראל באופן חופשי ודי כריות לעבד בה. צה"ל מאומן על ידי מסק צה"ל צה"ל, לכל היענות, הוא כעל ברית תהליכי בישראל למימן פעולותיו. האמנם מרובד בחוסר מסכת של גדול להסיג את אופן ניהול בית המעצר, או כרוב ס רובק